

EELK JUURU MIHKLI KOGUDUSE LEHT

Nr 1 (25)

Juuli 2012

„Järelikult ei ole te nüüd enam võõrad ja majalised, vaid pühade kaaskodanikud ja Jumala kodakondsed“

Ef 2:19

Sinu tahtmine sündigu!

„Tõelises alandlikkuses ei pea leitama „ma tahan nii või naa“ ega „seda või teist“, vaid selget väljaminemist sinu omast. Ja seepärast kõige paremas palves, mida inimene võib palvetada, ei pea olema „anna mulle seda voorust või laadi“ ega „jah, Issand, anna mulle iseennast või igavest elu“, vaid: „Issand, ära anna mulle midagi, mida sina ei taha, ja tee, Issand, mida ja kuidas sina tahad igal kombel“; see ületab inimese nõnda kui taevast maa, ja kui palve tehakse nõnda, siis ollakse hästi palunud.“ (Meister Eckhart „Eristamise kõned“, tlk Kalle Kasemaa.)

Jeesus õpetab evangeeliumis, et esmalt peab otsima jumalariiki ja selle õigust ja kõike muud saadakse siis pealekauba. „Paluge, siis teile antakse ...“ Palve sünnib ainult ja ainult selle pärast – kuigi palutakse erinevaid asju –, selle ainsama pärast, Jumala pärast, tema riigi pärast. Inimene ei saa enne rahu, kui ta selle leiab. Nii palju tähendamissõnu viitavad sellele: „põllusse peidetud pärl“, „kadunud drahmiraha“, „sajast üks kadunud lammas“, jne. Isegi kui palutakse pealtnäha argiste asjade pärast, tahetakse aina juurde, otsitakse ikka ühte ja ainsamat. Sõnad ei loe midagi, ega soovide hulk – need kaovad kui poolikud asjad, kuni tuleb täieline.

Palve on saladuse ukse paotamine, seesama kihk, mis sirutas käe keelatud vilja järele. Palve on sakrament, ilma kahtluseta Jeesuse enese poolt antud, seatud. Kõige üldpreesterlikum, kõige elementaarsem kultuse vorm. Ja ometi on nii, et seda ei osata, nagu ei osata armastust jms. Sest müsteerium, kr *mysterion*, ei seisne asjades ega objektides, vaid neist sõltumata „saladuslikus kohalolus“, nagu kirjutab Christian Braw „Õnne käsiraamatu“ IV peatükis. Ta lisab, et piibellik mõiste *mysterion* tuleneb sõnast *myo*, „vaikima“. Palve olemus avaldub siis, kui saabub vaikus – väline ja sisemine. Ehk teisisõnu, lastakse Jumalal rääkida, lastakse teisel ka rääkida.

Anselm Grün räägib oma raamatutes palve kolmest astmest: 1) sõnadega

palumisest, 2) meditatsioonist ja 3) kontemplatsioonist (vastavalt kolmele astmele: õpipoiss, sell, meister). Grün selgitab, et esimese astmena õpitakse tundma iseennast – mida üleüldse palutakse? See on meie hinge peegel, kuni selleni, et adutakse küsimuse sügavust: kes ma olen? Ja, kes ma ei ole? Ikka seesama kuulamise oskus, vaikimise oskus. Sõnades asuvad meie tunded ja mõtted, soovid ja ihad; kui me need palvesse vormime, siis toome nad valguse kätte – kuid ühtlasi seisame ka ise valguse käes. Nagu juba öeldud: palve vormistamine on ukse avamine, kuid edasi minnes ei pea me enam kinni hoidma sõnadest, vaid hoomama toda, kes ukse avas, kellele me palve suuname. Ja siin on vaja märgata nii palujat kui adressaati. Grün tsiteerib raamatus „Palve kui kohtumine“ kirikuisa Cyprianost: „Kuidas võid sa nõuda Jumalalt, et ta sind kuulaks, kui sa ise ei kuula ennast? Sa tahad, et Jumal sinu peale mõtleks, aga sa ise ei mõtle enda peale. Kui sa ise pole enda juures, kuidas sa võid siis tahta, et Jumal oleks sinu juures? Kui mind pole kodus, ei saa ka Jumal mind seal eest leida, kui ta sinna tulla tahab... Enese kuulamine, kontakti saavutamine enda ja oma vajadustega, see on tingimus, mis aitab saavutada kontakti Jumalaga“.

Meditatsioon on justkui võlusõna – teen seda ja siis ... . Kuid see on vaid aste sügavamale Jumala teel; nii nagu Jeesus ette näitas ristiteel (läbi surmavarju oru) ja mäe otsas Peetrusele: siia me ei pane telke püsti. Meditatsiooni kõige lühem selgitus oleks: see on laskumine peast südamesse, kui palve algab sõnadega ja see toimub peas, siis süvenedes laskutakse südamesse. „Süda“ piibliheebrea keeles ei tähenda bioloogilist organit, vaid „keskmist paika, sisemist inimest“ – prohvet Jeremija viitab samuti sellele „uue lepingu“ kirjeldusega 31. peatükis; ülekantult võiks siin lugeda ka „Jumala nägu“ või siis vähemalt „sarnasus“. Kiriku ajaloos on palju vaielud, mis jäi alles siis, kui toimus pattulandemine, kuid vaidlused ja arutlused ongi ainult peas. Peast laskumine polegi alati nii kerge, seal on turvaline, seal on kontroll „kõige üle“. Kuid

see „kõik“ on nii pisike, niisama suur kui pea maailmaruumiga võrreldes. Grün ütleb, et meditatsioonis ei juurelda sõna üle (ei filosoferita, nagu teoloogia enamasti teeb), vaid seda maitstakse, nii nagu toimub prohvet Hesekieliga, kui tal kästakse rullraamat ära süüa. Siis ei ole Sõna enam väline, vaid hakkab saama lihaks. Grün jätkab: „Meditatsioon tungib sõna sisemusse ja vallandab seeläbi südames igatsuse Jumala järgi. Mida sügavamale ta sõnasse tungib, seda suuremaks paisub igatsus. Guigo ettekujutuses lõhub meditatsioon ära alabasternõu ning hingab sisse salvi magusust. Ta igatseb Jumala magususe ja õndsuse järele, aga ei maitse neid veel. Ta aimab, et tundmine peab tulema Jumalalt.“ Nii on meditatsioon eelharjutuseks või piibelliku sõnavara järgi „pruudi ehtimine pulmadeks“, et peigmees tuleks; samuti igasugu muud harjutused (kr *askesis*), ka filosoferimine, kuid seal võib õli lõppeda või ongi juba lõppenud, kuigi ise ei teatagi.

Keskaegse Saksa müstika kokkuvõtteks peetava raamatu „Raamatuke täiuslikust elust“ eessõnas ütleb Luther, et talle pärast Piiblit ja Püha Augustinust pole ette tulnud raamatut, kust ta oleks rohkem õppinud ja veel õppida tahab. Raamatu avapeatükkides leidub sissejuhatus palve kolmanda astme juurde: „Püha Paulus ütles: „Aga kui tuleb täiuslik asi, siis kaob see, mis on poolik.“ (1Kr 13, 10). Oluliseks küsimuseks on siin: mis on täiuslik ja Järgneb ->

mis on poolik? Täiuslik on olemine, kus hoomatakse ning haaratakse kõiki asju ja nende olemust iseenesest. Ilma selleta ja sellest lahus pole õige olemine. Selles on kõikide asjade olemus, et kõigi asjade olemus on muutumatu ja liikumatu, ja muudab ning liigutab kõiki asju ... “ Pisut edasi II peatükis küsitakse, mis on patt, ja vastatakse: „Kiri, usk ja tõde räägivad patust kui mitte miskist, aga loodud olendid pöörduvad ära sellest, mis on muutumatult hea ning pöörduvad selle poole, mis on muutlik; ja selles ongi patt, et pöördutakse täiuslikust selle juurde, mis on mõõduv ja ebatäiuslik ja üle kõige pöördutakse ära iseendist... “ Kontemplatsioonist ei saa ju suurt midagi kirjutada, kuigi seda on tehtud ja hästi,

nt Anselm Grün: „Ma ei saa ühtegi nägemust, vaid näen läbi, vaatan kõige oleva põhja. Korraga saab kõik selgeks. Ma tunnen, et kõik on hästi. Kõigel on oma mõte. Ma olen nõus Jumala, iseenda ja oma eluga. Kõigega. Ma puudutan kõigi asjade taga peituvat saladust, olemise tuuma, ma puudutan Jumalat ennast ... . Ma olen lihtsalt olemas. Ma aiman Jumala saladust, kes ütleb enda kohta vaid: MA OLEN KES MA OLEN.“

Mida siis on öeldud palvest? Mitte midagi. Ütlemisest pole mingit kasu (kasvamist) enne, kui seda ei tehta, ei harjutata, ei tehta sellest „palve vägitööd“ nagu ortodoksid ütlevad. „Palve on ukse avamine,“ on isegi palju öeldud, evangeeliumi järgi oleks parem öelda:

see on uksele koputamine; Jumal on see, kes avab. Kuid koputama peab, ette valmistama peab; selle kohta on ka evangeeliumis juttu, mida võidakse öelda teiselt poolt ust. Nõustun jälle vist Grüniga, kes ütleb, et inimene on eelkõige „palvetav inimene“; et selles protsessis sünnib tõeline inimene. Hästi ütleb ka H. J. M. Nouwen („Siin ja nüüd“): „Palvetamine tähendab armastuse hääle kuulamist... Kurt on ladina keeles „surdus“. Täielik kurt on „absurdus“, absurdne, meeletu. Kui me ei palveta, kui me ei kuule armastuse häält, kes meiega siin ja nüüd kõneleb, elame absurdset elu, kus me pidevalt kõigume mineviku ja tuleviku vahel ... “

Tauno Kibur
koguduse õpetaja

Meil on väike aga tubli kogudus

Eesti õigekeelsussõnaraamat annab sõnale „kogudus“ kaks seletust, mis üheskoos tabavad selle sõna mõtet üsna kümnesse. Kogudus on ÕS-i järgi esiteks vähim kiriklik haldusüksus ja teiseks jumalateenistusele kogunenud rahvas. Eks ole ju kogudus tõepoolest kiriku pisim rakuke, millel voli omi asju ise seada. Samas annab just teenistusele kogunev rahvas sõnale „kogudus“ õige mõtte – võimalus koguneda koguduseks ongi põhjus, miks kogudus ka asisemate asjade haldamist haldusüksusena ette peab võtma.

Kogudus on jumalateenistusele kogunenud rahvas. Haldusüksusena aitab toimida kogudusel see, kui rahvas ka asisemate asjade juures käed külge paneb. Annab oma osa hea nõu, laulurõõmu, käterammu, ajanatukese ja liikmeannetusena. Heal meelel antud osast saab kõigile kasu. Asendamatu inimesi ei ole, ütlevad küünikud. Küünikud ei ole vist kunagi kokku puutunud kogudusetööga. Võib-olla tõesti saab inimesi asendada. Aga see on nagu tuttavas muinasjutus – kui seitsme kitsetalle ja kurja hundi loos vahetada kohad ja jutustada lugu seitsmest hundikutsikast ja kurjast sokust võib see lugu küll huvitav olla, aga see ei ole enam meie tuttav lugu.

Meie koguduses on õnneks asendamatu inimesi. Aitäh neile kõigile! Nagu kõigis vabatahtlikes ühendustes on ka koguduses nõndaviisi, et mida rohkem sinna ennast anda, seda rohkem saad ka vastu. Et saada osadust, tulebki osaleda.

Kristjan Jalukse
koguduse juhatuse esimees

Kuidas meie kogudus ennast majandab

Koguduse majanduselu põhineb eelarvel, mille koostab koguduse juhatus igaks aastaks ning mille võtab vastu koguduse nõukogu aasta alguses. Nagu on öelnud meie kunagine õpetaja Jüri Bärge juba nõukogudeajal, oleks õigem seda eelarvet nimetada toimetulekukavaks. Meil ei ole suuri stabiilseid sissetulekuid riigi- ega kohaliku omavalitsuse eelarvetest, on vaid peatükk *Sponsorlus, toetused projektid* (kokku 7013•), kus eelmisel aastal riigieelarvest laekumine oli null ning Juuru vallalt laekus raha kihelkonnapäevade korraldamisega seoses, mis ka kõik (5283•) ning rohkemgi veel selleks kulutati. Tulusid koguduse majandustegevusest (põhiliselt üüri- ja renditulud) laekus 6670•, annetustest 9637• ning koos pangaintresside (21•) ja eelmise aasta jäägiga (11473•) võisime tulude poolele kirjutada 34814•, mis moodustas 110% eelarves ette nähtud tulude laekumistest. Seega võib möödunud aasta tulude poolega rahul olla.

Kuludest moodustasid suurima osa personalikulud, so töötajate palgad koos riigimaksudega, summas 13080•. Suuremad kulud olid veel hoonete ja ruumide majandamiskulud (2841•), kihelkonnapäevade kulu (mis maksti kinni valla eelarvest) ning kirikusse paigaldatud kiirgurid (1877•) kirikuliste soojendamiseks talvisel ajal, kirikumaksud EELK-le (972•). Kulude plaan täideti 98% ning üleminevaks jäagiks käesolevasse aastasse jäi 6228•, mis on poole väiksem summa kui 2011. aastal.

Seega olime käesoleva aasta eelarvet koostama asudes tõsiselt mures, sest lisaks aasta alguse jäägile näitasid Koguduse juhatus tegi koguduse

organistile ja kirikuteenijale ettepaneku lõpetada töölepingud poolte kokkuleppel. Koguduse sekretär-raamatupidaja lahkus omal soovil. Alates käesoleva aasta 1. jaanuarist täidavad organisti, kirikuteenija, raamatupidaja ja kassapidaja kohustusi koguduse liikmed töötasu saamata ehk armastusetööna nagu meie seda kirikus nimetame, ilmalikus kõnepruugis vabatahtliku tegevusena.

Tänu kärbetaele võttis nõukogu 2012. aastaks vastu eelarve, kus personalikulud on 71% eelmise aasta personalikuludest. Ülejäänud kuluartiklite summad on enam-vähem samal tasemel kui möödunud aastal. Eelarves on ette nähtud suurima kulutusena meie vana pastoraadi restaureerimise põhiprojekti koostamine. Rahaliselt on projekteerijaga (Restaureerimisprojekt OÜ) sõlmitud lepingu maht üle 24 tuhande euro. Tänu meie õpetaja Tauno Kibur kirjutatud projektitoetuse taotlusele õnnestus meil PRIA Leader meetme 41 raames saada rahaeraldus 22032•, mis makstakse kogudusele välja mõni aeg pärast seda, kui pastoraadi restaureerimisprojekt on valmis ja koguduse poolt kinni makstud. Omaosaluse maksab kinni Juuru vald. Projekti eest tasumiseks meil endil raha pole, selleks peame tegema laenu. Koos projekteerimiskuludega (mis moodustavad käesoleva aasta eelarvest üle poole) on 2012. aasta eelarve maht 43752• nii tulude kui kulude poolel, kusjuures üleminevaks jäagis 2013. aastasse jääb vaid 2526•.

Koguduse liikmete ja Jumala abiga loodame kõigist kulutustest üle saada ja ehk jääb natuke rohkem raha ka järgmise aasta kulude jaoks.

Joel Põld
juhatuse liige

Kes oled?

Jaanipäev, see suve oodatuim püha on selleks korraks möödas. Ja nädala pärast ka pool aastat jälle seljataga. Mida aeg edasi lendab, seda rohkem mõtiskled elu ja asjade üle. Vaatad televiisorist reklaami muude saadete vahepeal ja taas tunned, et ei taha ega jõua kaasas käia mitmete asjadega. Nagu oleksid kiirrongis, mis ilma vahepeatusteta sõidab pimedasse tunnelisse ja sul endal ei olegi võimalust maha hüpata. Kogu maailm on võidujooksus - pikas maratonis, kus võitjate "auhinnad" on alles teadmata. Iga päev ahvatletakse inimesi küll kiire noorendamisega, seksivabadusega, kiire rahateenimise ja igasuguse muu reklaamiga. Peamine sõnum on selles, et tee mida tahad, ela kuidas tahad, ja ära kanna vastutust millegi ees, sest piire ei ole.

Kas olen tõesti liiga vana, et seda mõista? Kas oleme kaotanud täielikult usu Jumalasse? Aga milleks siis otsime abi kirikust, kui on raske? Miks viimasel eluhetkel hüüame Jumala poole? A. Tarkovski oma filmis Solaris ütleb, et inimene pöördub Jumala poole siis, kui tal on häbi oma tegude pärast. Aga kas praegu häbi tuntaksegi? Karl Ristikivi raamatus Hingede öö on juttu **Seitsmest surmapatust**. Tegelikult on ju ka **pärispatt**, mis on vastuhakk Jumalale.

Kuna inimene on sündinud läbi patu ja kannab patulisust edasi, siis on ka tema langemine kergem. Jääb ainult inimese enda otsustada, kas ta tahab oma hinge puhtana hoida või ei. Me loeme õhtul Meie Isa Palvet ja ehk võime rahulikult uinuda, sest me pole võibolla möödunud päeval ühegi nõude vastu patustanud. **Aga need seitse surmapattu?** Need ongi vist need, mida me teeme märkamata, et oleme patustanud. Vanas tõlkes on need erinevate tõlgenduste järgi sellised:

1. **Alpus**
2. **Omandihimu**
3. **Kiim**
4. **Kadedus**
5. **Õgardlus**
6. **Vihapidamine**
7. **Tujutus**

Võtame või selle esimese patu - **alpus**. Kas me iga päev ei kohta võimu juures olevaid inimesi, kes on unustanud rahva, kes neid on usaldanud ja valinud sellele pjedestaalile? Rumalat eneseupitamist nimelt just selle teise patu **omandihimu** (saamahimu mitte ainult majanduslik, vaid ka tahe omada võimu teiste üle) eesmärgil. Just selliste jaoks ei kehti õigusnormid ega autunne.

Lõpuks nad isegi usuvad, et on ennast pühendanud kogu rahva heaks. Tavaliselt nad siis kuulutavad oma ametipostil: " Mina tegin..." Unustades ära, et nad pole oma kätt ega rahakotti liigutanud tõeliseks ära tegemiseks vaid käsutanud rahva raha ja oma võimu. Sealjuures unustades ära, et see pirukas, mida nemad ahmivad, on palju rasvarikkam kui see, mida rahvas sööb.

Kolmas patt on **kiim**. Ise nimetaksin seda liiderdamiseks, seksuaalseks ebanormaalsuseks. Kui palju on pidevalt seksiskandaale, pedofiiliaprotsesse ja enesemüümist. Kui kergelt minnakse ühest suhtest teise, tundmata vastutust haiget saanud laste pärast. Kõik on lubatud. Ole vaid vaba.

Neljas on **kadedus**. Minu meelest on see peaaegu kõigi teiste pattude alus. Kadedus on kui uss, mis uuristab inimhinge. Ta kadestab kõike, mida näeb, ja see tekitabki teised patud. Mõnikord võib see jõuda isegi nii kaugele, et rikas kadestab isegi invaliidi, sest see saab ju pisikest toetust, mis on vaid mikroosa tema kokkukraabitud varast. Vanasti öeldi nii: "Kuningate töö on heategevus!" Nüüd, kui keegi sponsoreerib mingit üritust, siis peab olema see nimi ikka jäädvustatud ja mida suurem summa, seda suurem ka kiri. Heategu ei ole indulgents! Ikka vähem ja vähem poetatakse kirikute korjanduskarpi raha. Esiteks – põhilised kirikuskäijad on ju vaesem rahvakiht ja teised rikkamad, kes sinna sattuvad, ei saa ju selle eest aumärke. Palju on neid valla ja riigivõimu eesotsas olevaid inimesi, kes teevad annetusi ilma midagi vastu ootamata? Eriti agarad ollakse valimiste eel. Mõtleme selle üle! Kadedus on ka see, mis laastab neid, kelle vastu see on suunatud. Kui muidu ei suudeta teist hävitada, siis käivitatakse laimukampaania. Eks mõnigi meist ole sattunud tühja jutu ohvriks. Ikka nii - et keegi kuskil rääkis, kuulis.

Viies - **õgardlus**. See ei tähenda mitte ainult liigsöömist ja -joomist. See on ikkagi kõige ahmimine, igasugune pidurdamatus. Tänapäeval ka mõttetu shoppamine. Ostetakse kokku mittevajalikke asju. Nõukogude ajal oli see hästi tuntav. Kui toidupoes oli järjekord pikk ja kaupa vähe, siis tihti oli nii, et see, kes sees, ahmis just nii palju kui jaksas. Pärast ei teadnudki, mida nende seepide ja kangastega peale hakata. Kord nägin ise, et prügikasti oli visatud paar puutumata hakkliha- ja kohupiimapakki, mis olid hallituse peale võtnud. Paljudes maades on kombeks tõsta taldrikule just nii palju, kui jaksad süüa ja siis, kui puudu tuleb, juurde võtta. Praegu õpetatakse Soomes lapsi

koolisööklas ka toimima arukalt, et toitu ei satuks prügikasti. Kord reisil olles oli väga piinlik, kui eestlastest abielupaar rootsi lauast kühveldas toitu kilekotti. Saalist väljudes peatati nad ja nende järel pidid kõik oma kotikesed ette näitama.

Kuues - **vihapidamine**. See ei tähenda äkkviha. See on pikaajaline ihumine, kättemaksuiha ülevalhoidmine. Oleme näinud ju milleni see viib. Alles praegu käib Norras kohtuprotsess massimõrvari üle. Koolivägivalla ohvrist saab kättemaksja süütutele. Riikidevaheline pikk vihavaen, mis viib tapatalguteni ja meile tuntud Andrese ja Pearu lugu. Anna andeks ja palu andeks, sest andeks anda ei saagi ju muidu, kui keegi ei palu ega tunnista oma süüd. Armasta ennast ja siis saad ka teisi armastada!

Ja see viimane on **tujutus** (ise tõlgendaksin seda ikka rohkem apaatsusena või laiskusena). Umbes nii, et milleks ma teen või püüan. Aga peame meeles, et kellelegi meist ei panda peale rohkem kui ta kanda jõuab! Ja kui midagi teha, siis katsu teha ikka nii palju, kui suudad ja tunne rõõmu sellest, et elad ja saad midagi teha. Kui vaatad aknast välja ja näed enda istutatud lilli, millele Jumal on valgust jaganud või kui hommikul ärkad ja kuuled linnulaulu ning päike paistab, siis rõõmusta, et oled elus! Ja Sulle on antud ehk rohkemgi kui oled ärateeninud. Tee oma ligimesele seda, mida Sa tahad, et Sullegi tehakse!

Ilma Jensen

Kes oled?

Kes küll andis sulle loa
kõnida Arkaadia teel,
Sulle, kes sa oled lihtsurelik
päeva palge ees?

*Kas tuli tahtmine visata nurka pajuvile
ja süürinksi puhuda,
või hoopis korraks ihalesid
Parnassile tõusta sa?*

*Aga mida on sinul esitada,
et heakskiitu pälvida?
Oled vaene ja liigagi vaga.
Su värsid on kammitas,
nad pole kunagi vabad.*

*Ei suuda tuul neid eemale kanda
ei liblikatiivana päikesekiiri murda.
Illusiooni ei uskuda tohi –
teadvus on mõistuse parim rohi.*

*Kes karjuseks loodud
see karja peab kütkes
ei eksi ta isegi mõttes.*

Ilma Jensen

Mõeldes leeriajale

*Käib mõni pühal kirikus,
ma kodus püha pean,
kus kooripoisiks riisilind,
puuvõra võlviks sean.*

Emily Dickinson

Valisin siia selle lihtsa salmi, kuna selles peegeldub minu elu enne leeriaega. Lapsena õppisin lugema tädi Anna vanast narmendavast jutluseraamatust lugedes talle pühapäeviti jutlusi ette kui ta silmanägemine oli nõrgaks jäänud. Kooli läksin ikkagi lugemisoskusega, sest jutluseraamat oli gooti kirjas. Lapsepõlves omandatud kodus palvetamise harjumus jäi külge kogu eluks ja tundus küllaldane pidamaks sidet Jumalaga ja tundmaks end uskliku inimesena. Usuline kasvamine on aga eluaegne protsess ja selles on ruumi ka kahtlusteks, mis ka minu hinges tekkisid. Kartsin, et iga pühapäev kirikus käimine muutub rutiiniks ja kaob senine usalduslik suhe Jumalaga.

Leeritulemise otsus sündis kursuse „Inimene ja religioon“ käigus. Leerikursus andis hea põhjuse kirikus käia ja saada aimu ka koguduse elust ja toimetamistest. Hea oli tunda teisi inimesi enda kõrval, kellel on samasugused vajadused ja igatsused. Ootasin, et saaksin koos teiste koguduse liikmetega armulauast osa. Leeriaeg oli selline aeg, mis suunas mõtted iseendale (Kes ma olen?) ja oma elu olulisematele asjadele. Usk ei ole mitte pimesi järgimine kellegi poolt kirjutatud tõdesid, vaid liikumine taipamise ja selguse suunas.

Olles nüüd ligi kuu aega koguduse liige olen tunnen, et minu usk on sügavamaks muutunud. Üksinda leeris käia oli ka natukene kõhe. Suur tänu koguduse õpetaja Taunole toetuse ja julgustuse eest. Samuti tahan tänada koguduse liikmeid, kes leeritudes toeks olid, oma kogemusi jagasid ja minu leeripäeva Taevaminemispühäl südamlikuks ja meeldejäävaks muutsid.

Kristi Allikvee (60), sekretär

* * *

Teadsime juba ammu enne seda kui lõpuks leeri läksime, et kord see päev tuleb. Inimesel on vaja mingit ajendit, motivatsiooni, et selline tähtis teie ette võtta, nii ka meil. Meie peamiseks ajendiks oli loomulikult usk Jumalasse, aga miks see tee just siis ette sai võetud? Tahame lasta suvel ennast õpetaja Taunol laulatada ja kuna meie jaoks ainuõige abielu on Jumala poolt kokku liitmine, siis ei olnud ka pikemat mõtlemist. Juuru kirikusse pöördusime aga sellepärast, et Kadre vanavanemad on sealt pärit ning ta tunneb Juuruga tugevat seost. Kirjutasimegi õpetaja Taunole ja saime kenasti juba alanud leeritööga liituda. Esimest korda leeritundi minnes oli muidugi ka väike närv sees, sest ei teadnud ju mida oodata ja mida oodatakse meilt.

Foto. Maili Metssalu

Esimesel jõulupühäl leeritõnnistatud: Maiko Toompalu, Kadre Aruoja, Sandra Himma (ristiti) ja Jüri Metssalu

Aga see läks kohe üle, kui leeritund oli käes. Saime aru, et oleme õiges kohas, ka Maikole väga meeldis. Kõigepealt küsis õpetaja Tauno meilt, miks me leeri tulime. Maiko vastus selle peale oli: „Ma tundsin, et aeg on sealmaal.“ Ja nii see tõesti ka oli. Taunole sobis see vastus väga. Iga leeritund oli omaette elamus, koos põnevate arutelude ja meile uudsete meditatsiooni harjutustega. Kogu leerikooli vältel pidime mõtlema küsimuse peale: „Kes ma olen?“ ja sellele aitasid igati kaasa meile Tauno poolt tehtud harjutused. Kas me saime sellele küsimusele vastuse? Jah, aga seda sõnadesse panna on üsna võimatu, seda peab igaüks ise kogema. Muidugi oli harjumatu ja kohati ka raske igal pühapäeval võtta ette sõit Tallinnast Juuru jumalateenistusele ja leerikooli ja seda just varajaste ärkamiste ja külmakraadide pärast, aga see rahulolutunne, mis hinges tagasisõites kodu poole valitses, oli lihtsalt kirjeldamatu. Ja alati oli meil hea meel, et ikka ja jälle läksime ning ootasime juba järgmist tundi. Nüüd on meie leerikooli läbimisest möödas juba mitu head kuud ning käime nii tihti kui võimalik ka pühapäeviti jumalateenistustel. Oleme täiesti kindlad, et tegime õige otsuse, pöördudes hingega Jumala poole!

Kadre Aruoja (24), lapsehoidja
Maiko Toompalu (32), kassier

* * *

Juuru kogudusel on kena traditsioon, et leerilapsed meenutavad pärast õnnistamist ilmuvas koguduse lehes leeriaega ja avavad, kuidas nad kristluse ja usuni on jõudnud. Tunnistan, et nüüd samasuguse kirjatööga algust tehes olen kimbatuses, sest see teema on minu jaoks väga suur. Sel teel on olnud nii palju imelisi sündmusi, et kõike paberile panna on võimatu. Tavaliselt kõnelen sellistest kogemustest spontaansete vestluste

käigus. Olen kirjalikku väljendust viimasel ajal isegi pelgama hakanud. Samas - ehk on just nüüd sobiv võimalus seda olukorda tervendada, lihtsalt keskenduda ja kõige tähenduslikumad markeerida.

Juuru kirik ja kihelkond on mulle lähedased lapsest saati. Siin on ristitud, leeritatud, laulatatud ja igavikuteele saadetud paljud mu esivanemad ja sugulased. Kui olin pisike poiss ja me Mahtasse vanaisa juurde läksime, siis palusin emal-isal alati Juuru kirikaia lõunavärava juurest läbi sõita, et näeksin sealset päikesekella. Vahel tegime peatuse, vahel sõitsime lihtsalt sealtkaudu. Oleksin justkui aimanud, et ajalooline tee käiski lõuna poolt kirikut. Ka teiste kirikuhoonete ja -aedade suhtes tundsin lapsena iseäralikku lummust ja tõmmet. Hiljem gümnaasiumi- ja ülikooliõpingute ajal avanes järkjärgult nende kohtade ajalooline kontekst ja religioosne sisu.

2001. aastal töötasin Mahtsa muuseumis teadurina. Tõllal osalesin ka kihelkonnapäevade toimkonnas ja tutvusin õpetaja Marko Tiitusega. Ta kutsus mind koguduse sündmustele. Mäletan kohtumisõhtut Jüri Arrakuga ning kahepäevast rattamatka. See oli aeg, mil minu kui noore ja otsiva hinge jaoks muutus kristlus oluliselt lähedasemaks. Tajusin kui loomulik on olla nõ kirikuinimeste keskel. Sellest suvest mäletan ka näiteks vestlust Anne Kulliga, mis oli väga lahe ja avardav. Kristluse tundmine süvenes õpingute ajal Tartus. Seal suhtlesin Pille Valgu ja mitme teoloogiatudengiga ning käisin peahoones mõningaid usuteaduskonna loenguid kuulamas. Eeskätt Heiki Valgu juhendamisel õppisin tundma meie rahva sünkreetilist maailmataju, kus kristluse ja vana rahvausu jooned on omavahel põimunud ja töötavad ühtse tervikuna. Võimsad ja sõnulseletamatud olid kogemused Setumaal, kus kuulasime Örsava külas vana Mari Teplenkova sügavalt usklike ja

nägemuslikke lugusid ja õpetusi ning osalesime õigeusu teenistustel ja ristikäikudel. Kui Värska kiriku kellad lööma hakkasid ja ristikäik uksest välja tuli, siis ma lihtsalt nutsin. (Kõike seda minevikus kirjutada on kuidagi isegi sobimatu, sest selline taju kestab ju siiani, on aina süvenenud, on tegelikult alati olemas olnud.)

2001. aasta septembri lõpul toimusid Tartu toomkirikus arheoloogilised uuringud. Need olid ühtlasi mu elu esimesed kaevamised matusekohas. Olin sedalaadi tööd ühtaegu pikalt oodanud ja ka peljanud. Ühel õhtul, mõni päev enne kaevamisi, vaatasime toomkirikus varem läbi viidud uuringute jooniseid ja tegime musta nalja katkukalmesse maetud inimeste asendite üle. Arheoloogide huumor on ses mõttes üsna võrreldav arstide omaga. Järgnenud ööl nägin väga realistlikku und, kus häiritud hingede luustikud mind läbi põranda alla tahtsid kiskuda. Hommikuses loengus juhtus aga Heiki kõnelema just vanadest kristlikest õpetustest, kuidas sellistel puhkudel tuleb toimida. Sel hommikul sai mulle sügavuti selgeks, et mul on tarvis lasta end ristida. See soov oli selleks ajaks tasakesi küpsenud. Nüüd tundsin tugevasti, et vajan kaitset, et vajan kindlat seost, et mu palved tõesti toimiksid ja et saaksin arheoloogiaõpinguid üleüldse jätkata.

Samal õhtul sõitsin koos tädipoeg Villemiga Tallinna kaudu Mahtrasse. Purila ristmikust Juuru poole keeranud, tegin Villemile ettepaneku peatuda, sest tundsin, et tahan Juuru kihelkonda tervitada. Panime auto tee äärde ja suitsud põlema. Villem jalutas tähistaeva all omaette natuke Purila poole. Mina seisin auto taga. Vaatasin enda suitsu hõõguvat otsa ja tähti ning mulle tuli meelde kunagise Rapla haljastusnõuniku jutt sellest, kuidas "seal üleval" märgatakse meie pea kohal tulukest süttimas, kui me

oleme valmis. Tõstsin siis spontaanselt oma tulukese üles taeva poole. Sellepeale lendas suur täht pika jutiga otse minu suunas. Ma sain kinnitust. Järgmisel päeval Mahtras kartuleid võttes muudkui mõtlesin ristimisele. Kohe, kui töö tehtud, sõitsin Juuru. Esimene inimene, kes mulle Juurus õhtupäikeselisel tänaval vastu jalutas, oli Marko, piimanõu käes. Sain veelkord kinnitust. Rääkisin kohe Markole oma soovist ja ta kutsus mind pastoraati. Vestlesime üsna pikalt ja Marko ütles mulle, et tunneb mind juba piisavalt, et teha erand ja homsel teenistusel mind ristida. Ristimisele järgnenud nädalal olin muidugi mina esimene, kelle kühvel puudutas mulla sees kolpa. Jäin seejuures kummaliselt rahulikuks, ei kartnud enam. Terve kaevamiste aja olin hästi hoitud.

Näete, leheruum hakkabki juba otsa saama, kui mina kõnelen alles 10 aasta tagusest ajast. Vahepealsesse perioodi jäävad kahtlused, millist konfessiooni valida ja kas valida, kahtluste järel otsus üldse mitte valida, sest Jumal on üks, inimesed on erinevad ja loovad erinevaid organisatsioone ja traditsioone. Olin esialgu lihtsalt rahul, et olen ristitud, see andis mulle sügava kindlusetunde. Õpingute, erinevate välitööprojektide ja viimesuguste muude tegevuste taga või sees hakkasin aga ühel hetkel märkama, et vaimne avardamine on pidev, et see ei sõltu erialast ega muudest töödest-tegemistest, ta on alati olemas. Seejuures aitasid kaasa vestlused mitmete vaimulikega ning lümaanilaagrid ja meditatsiooniringid, millesse elu mind juhtis. Järkjärgult hakkas paistma, missuguseid imelisi võimalusi Looja meile pakub, kui palju avaram ja sügavam ja tõelisemalt tajutatav on maailm, mille Ta on loonud. Ühtlasi õppisin Piiblit südamega lugema, ära tundma, kus on Jeesus ja kus on hilisemad vahekirjutused.

2011. aastal, taas kihelkonnapäevade

kontekstis, kõnelesin Karitsa jahimaja telgialuses vihmakabinas Taunoga. Olin juba mõne aasta jooksul aegajalt kirikus jutlusi kuulates või teisi avalikke esinemisi jälgides märganud, kuidas seesmiselt temaga kokku kõlan. Olin mõelnud, et küll oleks tore Taunoga teinekord ka sügavuti vestelda. Eelmisel suvel siis sattusimegi niiviisi rääkima. Ühtlasi olin jõudnud äratundmiseni, et võiksin olla Juuru koguduse liige. Tauno kutsus mind kõigepealt noorte meeste ringi, mis käis suvistel pühapäevaõhtutel Mahtra mõisapargis rotundi all koos – enesesse vaatamas, vaikimas ja vestlemas. Hakkasime neid vestlusi rotundi sammaste järgi kutsuma sambajuttudeks.

Septembris algas leerikursus, kus esialgu ainsaks leerilapseks olin mina. Istusime pühapäeviti pärast teenistust Taunoga kahekesi kirikais sügispäikeses ja vestlesime. Hiljem, kui ilmad läksid külmemaks, olime pastoraadis. See oli väga ilus ja ilmutuslik aeg. Sügisel liitusid meiega ka Kadre ja Maiko. Jätkasime ühiste leeritundidega. Seejuures on väga oluline, et Tauno on avara maailmavaatega mees, kes oskab Jeesuse õpetust jagada ühenduses teiste religioonide ja traditsioonidega. Oluline koht on tema õpetuslaadis ka lihtsatel ja hästi toimivatel praktilistel harjutustel. Selline lähenemine sobib mulle väga hästi.

Niisugune oli väga kokkusurutud kujul minu Juuru kogudusse tuleku lugu. Sellesse jääb palju kirkastavaid vestlusi mitmete sõprade ja koguduseliikmetega, kogemusi meditatsiooniringidest, jumalateenistustelt ja loodusest – kõike seda ei saagi siia kirja panna. Igal juhul olen väga tänulik ja rõõmus, et mind Juuru kogudusse vastu on võetud.

Jüri Metsalu (31), ajaloolane

RISTITUD:

25. detsembril 2011

Sandra HIMMA

(s 10. novembril 2001, Tallinn)

Venno ja Aire Aruoja tütar, ristivanemad Kadre Aruoja ja Maiko Toompalu

Maiko TOOMPALU

(s 14. augustil 1979, Paide)

Tõnis ja Tiiu Toompalu poeg

3. juunil 2012

Getri ja Grete TRUUSÖÖT

(s 29. septembril 2011, Juuru)

Tarmo Truusöödi ja Erika Kaljumäe tütre, ristivanemad Moonika Tammel ja Kristyna Pink

17. juunil 2012

Armand KIVI

(s 1. augustil 2010, Tallinn)

Jani KIVI

(s 30. septembril 2003, Tallinn)

Margit Kivi ja Jaanus Sermuse pojad, ristivanemad Karmen Kuldsaar ja Priit Raaga

Jeesus ütleb: Laske lapsukesed minu juurde tulla, ärge keelake neid, sest selliste pärast on Jumala riik. (Mk 10:14)

KONFIRMEERITUD:

25. detsembril 2011

Kadre ARUOJA (Tallinn)

Jüri METSSALU (Rapla)

Maiko TOOMPALU (Tallinn)

17. mail 2012

Kristi ALLIKVEE (Juuru)

Jeesus ütleb: Mina olen maailma valgus. Kes järgneb mulle, ei kõnni pimeduses, vaid tal on elu valgus. (Jh. 8:12)

LAULATATUD:

29. juunil 2012

Kadre ja Maiko TOOMPALU

„Võtke vastu üksteist, nõnda nagu ka Kristus on meid vastu võtnud Jumala kirkuseks.“ (Rm 15, 7)

Oh võtkem Jumalat suust, südamest nüüd kiita...

Selle tuntud koraaliga lõppes kauaks meelde jääv vaimulik laulupäev 17. juunil Suure-Jaanis, kus oli au osaleda ka meie väiksel Juuru Mihkli segakooril.

Suure-Jaanis on vaimulikke muusikapidusid korraldatud juba pikka aega, alates möödunud sajandi alguskümnenditest. Traditsioon katkes 1960-ndail, ent taaselustus 1980-ndail, kui sealset kogudust teenis seekordse laulupäeva patroon, EELK peapiiskop **Andres Pöder**.

Tänavune vaimulik laulupäev toimus 16. - 23. juunini kestnud heliloojatele Kappidele pühendatud XV Suure-Jaani muusikafestivali raames. „Vaimulik muusika on helikunsti kroon,“ nagu peapiiskop A. Pöder oma sõnavõtus tabavalt märkis.

Laulupäev võttis tulijaid vastu vihma ja kõva tuulega, viimane lennutas nii laulu- kui puude lehti ja murdis koguni puid. Peale laulupäeva tule pühitsemist Suure-Jaani kirikus liikus tuli rongkäigus kirikust laululavale. Pidu algas klassiku L. v. Beethoveni meeliülendava lauluga „Kõik taevad laulvad“ Andres Mustoneni juhatamisel. Sellele järgnevi laulupeo repertuaar oli üsna esinduslik – alates välismaistest suurmeisteritest J. S. Bachist, A. Brucknerist kuni Eesti oma klassikute R. Tobiase, R. Toi, A. Kapi ja paljude teisten.

Ühe viimase lauluna kõlas ühendkoori esituses „Palve“, solistiks autor ise. Palve „Looja, hoia Maarjamaad ja andesta meile me vead ...“ puudutas igat laulupäevalist, viies osalejate peod kokku hardaks palveks isade maa eest. Usk ja isamaalisus käivad käsikäes, kui ei ole ühte, siis ei ole ka teist. Seda toetab igati ka arvamus, et surve, mis 1980-ndail kirikurahvale osaks sai, andis omajagu hea hoo sisse rahvuslikule ärkamisele.

Meie rõõmsad laulupeolised rongkäigu eel

Foto: Arnold Ilves

Laulupäeval osales 49 koori ja 8 pasunakoori üle kogu Eesti. Meie praostkonnast oli lisaks meie koorile koor Kuusalust ja Kiilist ning Kose pasunakoor. Sellest päevast, võimalusest tunda rõõmu koos laulmisest, said osa meie lauljad **Aleksandra, Damaris, Helena ja Gloria Ilves, Johannes Põlda, Lea ja Kristjan Jalukse**, allakirjutanud ning meie armastatud koorijuht **Ester Ilves**. Koorile olid asendamatuks toeks **Ilona Rassmann, Arnold Ilves, Kert ja Ihan Jalukse**.

Oli imeline päev vaatamata tormisele ilmale. Kohtasime vanu tuttavaid ja meenutasime varasemaid laulupäevi. Laulurahvas jääb tänulikult ootama uusi kohtumisi. Meil on oma laul laulda ja sõnum öelda ning ühine laul pakub

kindlasti ka osadustunnet, mis kannab ja annab hingejõudu ka argipäevadeks. Lõpetuseks A.H. Tammsaare sõnad: „Imet aimates, imet oma südamega nähes saab selgeks, et inimene ainult mingisuguse ime tõttu elabki ja et ei ole tõsist elu, kui puudub ime, ime aimus või ime usk.“ Imelist õnne kõigile!

„Jumala silmad on nende peal, kes Teda armastavad. Tema on nende võimas kaitse ja kindel tugi, hinge ülendaja ja silmade valgustaja, tervise, elu ja õnnistuse andja.“ (Srk 34:16)

Kaja Jalukse-Järvik ja
Kalev Kask

Juuru Mihkli kogudus arvudes aastal 2011

Liikmeid kokku 730 (751*)
Annetajaliikmeid oli 133 (178), neist täisõiguslikke liikmeid 39 (54).

Jumalateenistusi peeti kokku 55 (57).

Keskmine osavõtt jumalateenistustest oli 11 (13-17) inimest.

Armulaualisi oli 474 + 3 kodus (477).

Piiblitunde peeti Kaius ja Järlepas 5 (5), Juurus ja Härglas igas 4 (5) korda. Osavõtjaid keskmiselt 4-8 (4-8), kokku aga üle 30 (40).

Ristiti 5 (9) inimest: 3 (5) last ja 2 (4)

täiskasvanut.

Konfirmeeriti 5 (5) inimest.

Laulatusi 1 (0).

Kiriklike matuseid oli 18 (20).

Koguduse leht ilmus 2 (1) korda.

Muusikatöös (segakoor) osales 15 (14-17) inimest. Koor laulis kirikus 7 (8) korda.

Laekumisi oli kokku 23 341 • (264 442 kr) ja **kulutusi** 28 586 • (481 210 kr).

Juhatus koosolekuid peeti 3 (4), **nõukogu** koosolekuid 1 (1).

Projektis „Teeliste kirikud 2011“ osales vabatahtlikke kirikuvalvuritena ca 20 (20) kogukonna liiget.

*Võrdluseks 2010. a seis.

Vaatamata statistika kehvale näitajatele võib aastat siiski pidada kordaläinuks.

Allikas: EELK Juuru Mihkli koguduse 2011. aasta statistiline ja sõnaline aruanne.

Killukesi koguduse ajaloost:

Erwin Bernhard – mitmekülgne Juuru pühakodade looja

Tänavu aasta alul möödus 160 aastat tuntud baltisaksa arhitekti ja inseneri Erwin Bernhardi sünnist. Tema projekti järgi on valminud Juuru luteri ja õigeusu kirik. Sel puhul heitkem üheskoos põgus pilk selle me kandiga tihedalt seotud mehe elukäigule.

Erwin Bernhard (ka Bernhardt) sündis 15. jaanuaril 1852. a Peterburis Virumaalt Vohnjast pärit insener-arhitekt Rudolf Bernhardi (1819 - 1887) perekonnas.

Ta õppis aastatel 1868 - 1874 Peterburi

Ehituskoolis. Töötas seejärel Tallinnas Eestimaa Kubermanguvalitsuses, algul insenerina, 1877. aastast insener-arhitekti, 1884. aastast kubermanguarhitekti ametikohal ning viimaks aastatel 1900 - 1907 ehitusosakonna juhatajana. Ka Erwini vanaisa Gotthilf oli arhitekt ja ta vend Wilhelmist sai insener Peterburis.

Ervin Bernhard on projekteerinud hulga renessanss-stiili sugemetega historistlikke hooneid Tallinna ja mujale Eestisse. Tuntuimad on neorenessanss-stiilis kohtumaja Pärnu mnt 7 (1894), A.M. Lutheri vineeri- ja mööblivabriku enamus vanemaid tootmishooneid (katlamaja, tsehhid ja tööliste majad, 1887 - 1910) Pärnu mnt, Tatari ja Vineeri tn. vahel, Volta tehase hooned ning W. A. Greiffenhageni erakliinik Roosikrantsi 2 (1902; nüüd hotell).

Ta on koostanud ka palju Tallinna vanalinna neostiilseid ümberehitusprojekte (Nunne tn 12, 1877; Vana-Viru tn 13, 1879; Nunne tn 8, 1881; Harju tn 13, 1882; sepapaja Uus tn 27, 1895) ja juhtis oma isa elumaja Pikk 62 ümberehitust (1879, koos arhitekt P. F. W. Alishiga). Samuti kavandas ta eeslinnadesse ühe- ja kahekorruselisi keskrisaliidi, nurgaliseenide ja karniisidega puitelamuid (Kopli 12, 1878; Väike-Patarei 9, 1879; J. Poska 17, 1880; Uus-Tatari 14, 1880). Tegutses restaureerimise alal, ms. taastas Niguliste kiriku tornikiivri (1897-1898, koos R.O. von Knüpfferiga), tegi Viru tn väravatorni

juurdeehituse (1898) ja osales Haapsalu lossikiriku ennistamises.

Väljaspool Tallinna, maapiirkondades on Erwin Bernhard projekteerinud mitmeid mõisa- ja sakraalehitisi. Nende hulka kuuluvad Kolu mõisa peahoone (1890) ja mitu historistlikku luteriusu kirikut - Hageri Lambertuse (1877 - 1890) ja Juuru Mihkli kirik (1892) - ning õigeuskirikut - Velise Ristija Johannese Sündimise (1888 - 1889), Väike - Lähtru Jumalasünnitaja Sündimise (1889), mõlemad ehitati sama kavandi järgi ning Juuru Vassili Suure (1892 - 1893) kirik.

Neist Juuru Mihkli kirik oli võrreldes paar aastat vanema Hageri kirikuga projekteeritud märksa stiilpuhtamalt, järgides kindlalt protestantlikele kirikutele ettekirjutatud. Tänu tema projektile säilis siin vana keskaegne altariruum, ehitati ristikujuuline põhiplaan (sarnasus keskaegse katedraaliga) ühes ainulaadsete kaksik käärkambritega (sarnasus õigesusutraditsioonile) - kompaktne, ilus ja hubane kirikuhoone. Kahtlemata üks kaunimaid kirikuid Eestis!

Teist Juuru kirikut Vassili Suure õigeusu kirikut on peetud koguni Baltimaade kaunimaks. Tegemist on E. Bernhardi ühe huvitama tööga. Kahjuks on sellest järel aastast aastasse üha enam hävinevad varemed - hiilgeaegade hale vari. Kahju, et selline arhitektuuripärl on hukka minna lastud ja koguni sellele kaasa aidatud.

Erwin Bernhard suri 25. aprillil 1914.a Tallinnas.

Kalev Kask

Külalised Soomest

Selle aasta nelipühad olid meie koguduse elus erilise tähendusega. Meid külastas maikuu lõpus Joensuu Piiblingi esindus **Ulla Kakkoneni** juhtimisel.

Sõprusuhted on saanud alguse Alu Rahvaõpistu ja Kitee Kristliku Rahvaõpistu koostöö tulemusel ettevalmistamiseks Juuru ja Kaiu kooliõpetajaid ja lasteaiakasvatajaid Piibli- ja usundilugu lastele edasi andma.

Kaunis pühapäev sõpradega algas Juuru kirikus, kus nelipühateenistusel teenisid **Tauno Kibur** ja **Nicolas Bakajika** Sambiast, kes õpib praegu Joensuu Avatud Ülikoolis saamaks magisrikraadi. Teenistuse järel oli väike kirikukohv kogudusemaja aias.

Päev jätkus põhjaliku koduloo tutvustusega Mahtra Talurahva-museumi teaduri **Rait Talvoja** poolt Atla Eeru kõrtsis, Mahtra sõjaväljal, Höreda ja Inglise mõisas. Meelde jääb külaliste siiras huvi ja teadlikkus leidmaks ühist meie kui sugulasrahva minevikus ja tänapäeval.

Koguduse õpetaja külalistega peale jumalateenistust

Foto: Ave Kadarik

Eriti säravana jääb meelde **Vilma Pakarinen**, sündinud aastal 1925, endast aasta noorema sõbrannaga, kellel jätkus väsimatut elurõõmu terveks pikaks retkeks jagamaks seda ka meile kõigile.

Pühas Vaimus on Jeesuse kogudus

ühendatud Issandaga kuni tema tulekuni. Seda sõnumit hinges kandes oleme valmis uuteks kohtumisteks.

Bivian Rahumägi

KOGUDUSE TEATED:

* **Jumalateenistus armulauaga** Juuru kirikus igal pühapäeval kell 11.00. Iga kuu 1. pühapäeval toimub pärast jumalateenistust **kirikukohv- koguduse kool**.

* **Teeliste kirikud:** Juuru kiriku ukSED on sel suvel teelistele valla reedeti, laupäeviti ja pühapäeviti kell 12.00 -18.00.

Info: Lea Jalukse (tel. 55 540 803), Kalev Kask (tel. 53 328 638).

* **8. juuli kell 20.00 – Orelisünnipäevakontsert!** Ville Urponen (orel, Soome). Sissepääs tasuta. Annetused Juuru Mihkli koguduse pastoraadi restaureerimise toetuseks.

* **19. august kell 11.00 – Kuldleeripüha** jumalateenistus 1962. a leerilastele. Pärast teenistust koosviibimine pastoraadis. Osavõtust palume teada anda Esta Jõestele (tel. 48 44 131; 53 310 143).

* **29. september kell 18.00 –** Peangel Miikaeli ja kõikide inglite püha ehk mihkclipäev. **Koguduse 774. aastapäeva kontsert-palvus.**

Koguduse palverännak Viljandimaale!

25. augustil toimub koguduse palverännak kirikuvalvuritele (transport tasuta), koguduse liikmetele ja meie sõpradele (9 • annetus transpordikulude katteks). Rännak algab kl 8.00 hommikupalvusega me kodukirikus. Seejärel külastame järgemööda **Tarvastu Peetri** (õp. Elve Bender), **Halliste, Viljandi Pauluse** (õp. Allan Praats) ja **Viljandi Jaani** (õp. Marko Tiitus; ühine õhtupalvus) kirikuid jm huvitavaid paiku, mis meie tee äärde jäävad. Lõunasöök kl 14.00 Viljandis (tasuvad kõik ise). Juuru tagasi jõuame umbes kl 20.30. Palverännaku vaimuliku poole eest kannab hoolt koguduse õpetaja Tauno Kibur. Organisaator ja giid Joel Pöld.

Liikmeannetused

Liikmeannetusi võetakse vastu koguduse kantseleis, teine võimalus on teha ülekanne koguduse arveldusarvele 10220007994015 SEB-s (maksekorraldusele palume märkida annetaja ees- ja perekonnanimi, elukoht ja selgitus).

Suur tänu kõigile, kes oma kodukogudust mees peavad ja toetavad!

Koguduse kantselei (Tallinna mnt 24, 79401 Juuru, Rapla maakond) on avatud **K 12-18, P 9:30-10:30**, telefon **48 44 158**, e-post: juuru@eelk.ee.

Kodulehekülg www.juurukirik.ee.

Õpetaja Tauno Kibur (tel **56 450 552, 48 44 158**, e-post: tauno@eelk.ee). Juhatuse esimees Kristjan Jalukse (tel **53 464 984**; kristjan@jalukse.pri.ee).

Kes soovib meie palveränduritega ühineda, andku aegsasti teada Lea Jaluksele (55 540 803) või Esta Jõestele (48 44 131; 53 310 143).

Pühapäevakool alustab taas!

Sügisest mihkclipäevast alustab taas tegevust koguduse pühapäevakool.

Tunnid toimuvad kord kuus pastoraadis.

Täpsem info telefonil 53 306 562 (Helle Anderson).

Bussiring!

Kantuna soovist tulla vastu ligimestele palub kogudus julgesti teada anda, kel puudub transport jõudmaks pühapäeval kirikusse. Huviliste olemasolul saame korraldada alates sügisest kuu esimestel pühapäevadel

sobiva bussiringi.

Ärgu maised puudused takistagu meid saamast osa Jumalast ja armulauast!

Teatada telefonil 48 44 131, 53 310 143 (Esta Jõeste) või 53 328 638 (Kalev Kask).

Kirikus on saadaval

Kirjandus:

Piibel (1991) - 2•

Kiriku laulu- ja palveraamat (1992) - 2•

Kersti Markus. Raplamaa kirikud (2002) - 10•

CD-d:

Kristel Aer „Juuru Mihkli kiriku orel“ - 10•

Hella Tedder „Sull’ olgu au“ - 10•

Foto: Jaak Kadarik

Naiskodukaitse Kaiu jaoskonna esindus peale mälestusjumalateenistust 22. aprillil 2012

Järgmine leht ilmub Taevaisa ja kaastöölise abiga jõuluajal.

Toimetis:
Kalev Kask
Ülle Raavel
Martti Raavel